

**ODBORNÉ POKYNY
NA ORGANIZÁCIU A REALIZÁCIU VZDELÁVACO-
VÝCHOVNEJ PRÁCE NA ZÁKLADNEJ ŠKOLE
V ŠKOLSKOM ROKU 2020/2021**

OBSAH

1. PREDMET A UPLATNENIE ODBORNÝCH POKYNOV	3
2. PRÁVNY RÁMEC	3
3. ÚVODNÉ POZNÁMKY	3
3.1. Skúsenosti Srbskej republiky v uplatňovaní dištančného vzdelávania	3
3.2. Skúsenosti iných krajín pri opätovnom otvorení škôl	4
4. VZDELÁVACO-VÝCHOVNÁ PRÁCA V ŠKOLSKOM ROKU 2020/2021	5
4.1. Osobitný program základného vzdelávania a výchovy	5
4.2. Dištančné vzdelávanie na škole	6
4.2.1. Organizácia dištančného vzdelávania na úrovni Srbskej republiky	7
4.2.2. Organizácia výučby prostredníctvom Verejného mediálneho servisu Srbska	7
4.3. Vzdelávaco-výchovná práca v škole prostredníctvom priamej práce a dištančného vzdelávania	9
4.3.1. Modely vzdelávaco-výchovnej práce	9
4.4. Celodenné vyučovanie a predĺžený pobyt	13
4.5. Vzdelávaco-výchovná práca pre žiakov na dlhšej domácej a nemocničnej liečbe	14
4.6. Organizácia výživy žiakov	14
5. POKYNY	15
5.1. Pokyny pre riaditeľa	15
5.2. Pokyny pre učiteľa a triedneho učiteľa	16

1. PREDMET A UPLATNENIE ODBORNÝCH POKYNOV

Odborné pokyny týkajúce sa organizácie a realizácie vzdelávaco-výchovných prác na základnej škole v školskom roku 2020/2021 **podrobnejšie upravujú spôsob plánovania, organizácie a realizácie vzdelávaco-výchovnej práce základnej školy, a to priamej vzdelávaco-výchovnej práce prostredníctvom dištančného vzdelávania, ako aj modely vzdelávaco-výchovnej práce**, ktoré sa budú uplatňovať v školskom roku 2020/2021 v závislosti od aktuálnej epidemiologickej situácie, ako aj súčasných odporúčaní a opatrení príslušných inštitúcií a orgánov s cieľom zabezpečiť ochranu zdravia žiakov a zamestnancov, zabrániť šíreniu infekcie a infekčných chorôb, ako aj uplatňovať právo žiakov na vzdelávanie.

Ak sa súčasná epidemiologická situácia skončí, odporúčania a opatrenia príslušných inštitúcií a orgánov zamerané na ochranu zdravia obyvateľstva a zabránenie šírenia infekčných chorôb sa zrušia a ak nehrozí nebezpečenstvo pre zdravie žiakov a zamestnancov, resp. ak sa na to nadobudnú úplne bezpečné podmienky školy budú vykonávať pravidelnú priamu vzdelávaco-výchovnú prácu.

Ak súčasná epidemiologická situácia bude taká, že existuje nebezpečenstvo pre zdravie žiakov a zamestnancov a platia príslušné odporúčania a opatrenia príslušných inštitúcií a orgánov zamerané na ochranu zdravia obyvateľstva a zabránenie šírenia infekcie, škola zorganizuje vzdelávaco-výchovnú prácu v súlade s týmito odbornými pokynmi.

Pokyny sú určené pre základné školy, žiakov, rodičov, tj. iných zákonných zástupcov žiakov (ďalej len: „rodičia“), osvetových poradcov a iných zamestnancov ministerstva.

2. PRÁVNY RÁMEC

Odborné pokyny podrobnejšie upravujú spôsob plánovania, organizácie a vykonávania vzdelávaco-výchovnej práce základnej školy v súlade so Zákonom o základoch vzdelávacieho a výchovného systému (Úradný vestník RS č. 88/17, 27/18 - ďalší zákon, 10/19 a 6/20) a Zákonom o základnom vzdelávaní a výchove (Úradný vestník RS č. 55/13, 101/17, 27/18 - ďalší zákon a 10/19) a v súlade s nariadeniami, ktorými sa upravujú učebné osnovy a učenie, tj. učebné osnovy v základnom vzdelávaní a výchove.

3. ÚVODNÉ POZNÁMKY

3.1. Skúsenosti Srbskej republiky v uskutočňovaní dištančného vzdelávania

4. V školskom roku 2019/2020 s cieľom pravidelne a jednotne konať na základných školách pri vykonávaní rozhodnutia vlády Srbskej republiky o pozastavení výučby na vysokých školách, stredných a základných školách a pravidelnej práce v zariadeniach predškolskej výchovy a vzdelávania (Úradný vestník RS č. 30/20), v súlade s Uznesením o vyhlásení mimoriadneho stavu (Úradný vestník RS č. 29/20)

a Vyhláškou o opatreniach počas mimoriadneho stavu (Úradný vestník RS č. 31/20) Ministerstvo osvetly, vedy a technologického rozvoja, ako aj príslušné ministerstvo vzdelávania a výchovy (ďalej len: „ministerstvo“) organizovalo učenie prostredníctvom dištančného vzdelávania, a tým zabezpečilo kontinuitu vo vzdelávaní žiakov a práci vzdelávaco-výchovných inštitúcií.

Dištančné vzdelávanie sa organizovalo do konca vyučovania v roku 2019/2020 s tým, že sa hodiny v období od 17.03.2020 do 15.06.2020 vysielali na kanáloch verejného mediálneho servisu – RTS kanál 2, RTS kanál 3 a na RTS Planeta.

Prostredníctvom televíznych kanálov a multimedialných internetových platforiem sa vysielali vyučovacie hodiny pre žiakov základných a stredných škôl, ako aj hodiny prípravného vyučovania pre záverečnú skúšku a hodiny venované analýze úloh v rámci sebahodnotenia poznatkov a skúšobnej záverečnej skúšky.

Hodiny boli vysielané podľa vopred stanoveného rozvrhu pre prvý a druhý cyklus a každá hodina trvala od 25 do 30 minút.

Učebné osnovy, ktoré sa plánovali nahrávať v súlade s učebnými osnovami určitého predmetu, pripravoval Inštitút pre rozvoj vzdelávania a výchovy ako inštitúcia zodpovedná za prípravu učebných osnov a učenia.

Osobitná pozornosť sa venovala zabezpečeniu kvality, príprave hodín v súlade s programom výučby a učenia sa konkrétneho predmetu alebo v súlade s didakticko-metodickými pokynmi ako neoddeliteľnou súčasťou stanoveného programu.

Zároveň v súlade s predloženými pokynmi školy zorganizovali vzdelávaco-výchovnú prácu pre svojich žiakov prostredníctvom dištančného vzdelávania a v súlade s pokynmi ministerstva.

Nové spôsoby realizácie dištančného vzdelávania boli navrhnuté v súlade s možnosťami systému a krátkymi lehotami.

Vytvorením národnej platformy pre online vzdelávanie na adrese *mojaskola.gov.rs*, ktorá podporuje výučbu vysielanú na RTS, sa zaviedla interaktivita vo forme testov a táto platforma prispela k budovaniu samoregulácie vo vzdelávaní medzi žiakmi.

V spolupráci s Úradom pre informačné technológie a elektronickú správu vlády Srbskej republiky (ďalej len: „úrad“) bola zriadená webová stránka *rasporednastave.gov.rs*, kde boli prístupné rozvrhy RTS hodín, odkaz na platformu Moja škola *mojaskola.gov.rs*, odporúčania pre nadviazanie online komunikácie medzi učiteľmi a žiakmi (softvérové riešenia a pokyny).

3.2. Skúsenosti iných krajín pri opätovnom otvorení škôl

Na základe analýzy skúseností iných krajín, ktoré v predchádzajúcom období začali opätovne otvárať školy, ministerstvo dospelo k záveru, že neexistuje vedecký konsenzus založený na odbornej literatúre o vplyve zatvárania alebo opätovného otvárania škôl na prenos SARS-COV-2 v komunite. Faktom je, že vo väčšine krajín sú žiaci a rodičia veľmi ustarostení nad nepriamym dopadom zatvárania škôl.

Väčšina z použitých modelov opätovného otvárania škôl zahŕňala zmenšenie veľkosti tried (rozdelenie do skupín), zväčšenie fyzickej vzdialenosti medzi študentmi a obmedzenie interakcie medzi skupinami s cieľom znížiť potenciál prenosu vírusu na školách.

Krajiny, ktoré opätovne otvorili školy, zaviedli určitú časovú dynamiku vykonávania priameho vyučovania (alternatívne rozvrhy) pokiaľ ide o termín začiatku a ukončenia výučby a čas na prestávky a čistenie tried a iných školských priestorov. Veľa krajín tiež používalo kombinované modely, akými sú navštevovanie výučby v rôznych zmenách (ráno, popoludní) alebo navštevovanie výučby v striedavých dňoch alebo týždňoch, zatiaľ čo menší počet krajín udržiaval relatívne bežné školské rozvrhy.

Mnohé z nich otvorili školy iba pre mladších alebo starších žiakov, aby bol jestvujúci priestor bezpečný pre menší počet žiakov. Niektoré krajiny znovu otvorili školy iba pre žiakov mladších ročníkov a po určitom čase aj pre žiakov starších ročníkov. V zriedkavých prípadoch boli aj krajiny, kde sa všetci žiaci súčasne vrátili do školy.

Vo veľkom počte krajín sa rozhodlo, že žiaci a/alebo zamestnanci majú nosiť v školách ochranné rúška s rôznymi definíciami nižšej vekovej hranice. Máme tiež krajiny, ktoré nemali predpisom stanovenú povinnosť nosiť rúška ako súčasť svojho modelu otvárania škôl. V menšom počte krajín sa merala teplota pri vstupe do školy. Všetky krajiny trvali na organizovaní dodatočného umývania rúk po určitých činnostiach. Systematické testovanie vírusu alebo protilátok SARS-COV-2 na školách sa uskutočňovalo v malom rozsahu a tento prístup sa v súčasnosti bežne široko nepoužíva.

4. VZDELÁVACO-VÝCHOVNÁ PRÁCA V ŠKOLSKOM ROKU 2020/2021

4.1. Osobitný program základného vzdelávania a výchovy

Osobitný program základného vzdelávania a výchovy pripravuje Inštitút pre rozvoj vzdelávania a výchovy na základe iniciatívy ministerstva a v súlade so zákonom.

Osobitný program uplatňujú všetky základné školy na území Srbskej republiky v školskom roku 2020/2021.

Osobitný program obsahuje: dĺžku trvania hodiny; odporúčania na organizáciu vyučovania; potrebný obsah v súlade s učebnými osnovami a učením, ktoré zabezpečujú dosiahnutie stanovených cieľov, výstupov a štandardov úspechu; didakticko-metodická inštrukcia na realizáciu obsahu programu; obdobie realizácie predpísaného obsahu programu.

V súlade so zákonom a na základe osobitného programu hodina trvá 30 minút.

Vzdelávaco-výchovná práca v školskom roku 2020/2021 sa plánuje prostredníctvom organizácie:

Dištančného vzdelávania v škole

Vzdelávaco-výchovnej práce v škole prostredníctvom priamej práce a dištančného vzdelávania

4.2. Dištančné vzdelávanie na škole

Dištančné vzdelávanie je špeciálna forma vzdelávaco-výchovnej práce prostredníctvom ktorej žiaci získavajú základné vzdelanie a výchovu takým spôsobom, čo zabezpečuje dosiahnutie stanovených cieľov, výstupov a štandardov úspechu, keď sa jedna časť stanoveného učebného plánu a učebných osnov a učenia dosiahne výučbou, ktorú inštitúcia základného vzdelávania a výchovy organizuje využívaním moderných informačných a komunikačných technológií pri výučbe, a to predovšetkým v situáciách, keď žiak nemôže navštevovať bežnú výučbu priamo v priestoroch školy.

Dištančné vzdelávanie sa môže uplatniť aj v prípade, keď určitý počet žiakov nie je schopný navštevovať bežné vyučovanie v škole z dôvodov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia.

Dištančné vzdelávanie sa organizuje pre žiakov škôl a zahŕňa výučbu a ďalšie formy vzdelávaco-výchovnej práce (individuálne, v skupine alebo triede).

Dištančné vzdelávanie sa realizuje na základe Osobitného programu základného vzdelávania a výchovy.

Základná škola používa iba jeden systém riadenia vzdelávania¹ za cyklus, berúc do úvahy vek žiakov.

¹ Pokyny na výber systému riadenia vzdelávania:

Prístup k obsahu a činnostiam je možný kedykoľvek, v závislosti od programu a tempa práce používateľov (24 hodín počas 7 dní v týždni).

Vzdelávacie riešenie je uzavreté (neexistuje prístup neoprávneným osobám).

Je k dispozícii prostredníctvom internetu, prostredníctvom rôznych typov digitálnych zariadení (počítač, prenosný počítač, tablet, mobilný telefón) bez ohľadu na nainštalovanú verziu operačného systému (Windows / Android iOS /MacOS).

Je lokalizované v srbskom jazyku a/alebo v jazykoch národnostných menšín.

Umožňuje vytváranie digitálneho obsahu, ktorý obsahuje text, obrázky, zvuk, videá a odkazy na pokročilé webové stránky, na ktoré učiteľ poukazuje žiakom.

Umožňuje načítanie a sťahovanie základných súborov (textový dokument, tabuľkový procesor, multimediálna prezentácia).

Má zabudované funkcie, ktoré umožňujú komunikáciu medzi učiteľmi a žiakmi a žiakmi s inými žiakmi.

Umožňuje integráciu konferenčných nástrojov (video, audio, zdieľanie obrazovky) so schopnosťou zaznamenávať online prednášky/obsah a videá, ktoré môžu byť sprístupnené všetkým žiakom na požiadanie (VoD - Video on Demand).

Umožňuje učiteľom vytvárať kvízy/testy alebo dotazníky na hodnotenie vedomostí žiakov.

Má schopnosť ukladať učebné materiály a prácu žiakov.

Má schopnosť integrovať ďalšie webové riešenia.

Pri výbere vzdelávacej platformy je potrebné zohľadniť vlastnosti platformy, pokiaľ ide o dostupnosť, tj. čas používania, jazyk, operačný systém, použitie nástrojov, úložný priestor a ďalšie.

Systém riadenia výučby je špecializovaný softvér používaný na plánovanie a implementáciu výučbového procesu v online prostredí, v ktorom je zabezpečená interakcia všetkých aktérov, ako aj podmienky na hodnotenie výsledkov žiakov.

Proces plánovania výučby v rámci systému riadenia výučby okrem iného zahŕňa vytváranie digitálneho obsahu výučby, pridávanie otvorených vzdelávacích zdrojov, navrhovanie vzdelávacích aktivít (úlohy, semináre, fóra), ktoré poskytujú spätnú väzbu a podporujú vzájomné učenie. Tento špecializovaný softvér môže poskytnúť formatívne a sumatívne hodnotenie výsledkov žiakov, ak sú epidemiologické opatrenia také, že priame vyučovanie sa neodporúča ani v najmenších skupinách.

4.2.1. Organizácia dištančného vzdelávania na úrovni Srbskej republiky

Ministerstvo organizuje vzdelávaco-výchovnú prácu prostredníctvom dištančného vzdelávania (ďalej len: dištančné vzdelávanie) v spolupráci s Inštitútom pre rozvoj vzdelávania a výchovy vysielaním hodín výučby, ktoré pripravujú a realizujú učitelia zamestnaní na školách v Srbskej republike na návrh školských správ ministerstva, profesijných spoločností a školských komunit, ako aj samotných škôl a inštitútu.

Nahrané hodiny sú základom príkladov osvedčených postupov (ďalej len „databáza hodín“), ktoré sú k dispozícii na RTS Planeta a na oficiálnych webových stránkach inštitútu a ministerstva.

Zaznamenané hodiny z databázy sa vysielajú prostredníctvom Verejnej mediálnej služby Srbska podľa stanoveného rozvrhu hodín, ktorý ich sprístupňuje všetkým žiakom v Srbskej republike a školy ich môžu použiť v prípade núdze alebo v prípade mimoriadnej udalosti podľa plánu činnosti školy, ako aj za bežných okolností podľa hodnotenia učiteľa a školy.

V rámci národnej online vzdelávacej platformy, tj. systému riadenia výučby *Moodle* s názvom Moja škola, na adrese *mojaskola.gov.rs*, ktorá podporuje výučbu vysielanú na RTS, budú mať žiaci možnosť sledovať a implementovať dištančné vzdelávanie, ako aj prístup k testom. V spolupráci s úradom budú na webovej stránke *rasporednastave.gov.rs* k dispozícii odkazy na platformu Moja škola *mojaskola.gov.rs*, ako aj odporúčania na nadviazanie online komunikácie medzi učiteľmi a študentmi (softvérové riešenia a pokyny).

4.2.2. Organizácia výučby prostredníctvom Verejného mediálneho sevisu Srbska

Uvádzanie vyučovacích hodín na kanáloch RTS 2 a RTS 3 bude v súlade s rozvrhom každý pracovný deň podľa stanoveného harmonogramu pre uvádzanie hodín (tabuľka 1). Žiaci piateho ročníka budú sledovať hodiny na kanáli RTS 2, začínajúc o 8:00 a s rozvrhom pozostávajúcim z troch hodín denne zatiaľ čo hodiny pre žiakov (VI. až VIII. ročníka) sa budú vysielat' na kanáli RTS 3 so začiatkom o 8.00 hodine.

Vyučovanie pre žiakov prvého cyklu základného vzdelávania a výchovy (I až IV. ročník) sa bude vysielat' na multimediálnej internetovej platforme RTS Planeta.

Žiaci od prvého do siedmeho ročníka budú mať tri hodiny denne, zatiaľ čo žiaci ôsmeho ročníka budú mať štyri hodiny.

Ak súčasná epidemiologická situácia ovplyvní zmenu v organizácii vzdelávacej práce na školách, je možné formou vyhlásenia núdzového stavu zmeniť rozvrh vysielacích hodín, o ktorých budú včas informovaní žiaci, rodičia a školy (tabuľka 2).

Tabuľka 1. Hodiny výučby vo Verejnom mediálnom servise pre žiakov druhého cyklu

Ročník	Harmonogram uvádzania hodín	Ročník	Harmonogram uvádzania hodín
Piaty ročník RTS 2	08.00-08.30	Siedmy ročník RTS 3	09.45 - 10.15
	08.35 -09.05		10.20- 10.50
	09.10-09.40		10.55 - 11.25
Šiesty ročník RTS3	08.00-08.30	Ôsmy ročník RTS3	11.30-12.00
	08.35 - 09.05		12.05 - 12.35
	09.10-09.40		12.40-13.10
13.15 -13.45			

Tabuľka 2. Часови наставе на Јавном медијском сервису

Ročník	Harmonogram uvádzania hodín	Ročník	Harmonogram uvádzania hodín
Prvý ročník RTS 2	08.00 -08.30	Piaty ročník RTS 3	13.15-13.45
	08.35 -09.05		13.50-14.20
	09.10-09.40		14.25 - 14.55
Druhý ročník RTS 3	08.00 - 08.30	Šiesty ročník RTS 3	15.00-15.30
	08.35 -09.05		15.35-16.05
	09.10-09.40		16.10-16.40
Tretí ročník RTS 3	09.45 - 10.15	Siedmy ročník RTS 3	16.45-17.15
	10.20-10.50		17.20-17.50
	10.55 - 11.25		17.55-18.25
Štvrtý ročník RTS 3	11.30-12.00	Ôsmy ročník RTS 3	18.30- 19.00
	12.05 -12.35		19.05 - 19.35
	12.40-13.10		19.40-20.10
20.15 -20.45			

4.3. Vzdelávaco-výchovná práca v škole prostredníctvom priamej práce a dištančného vzdelávania

Základná škola na základe osobitného programu prijíma operačný plán organizácie a vykonávania výučby v súlade so svojimi priestorovými a technickými možnosťami.

Operačný plán organizácie a realizácie výučby obsahuje:

- plán výučby a vzdelávania v súlade so špeciálnym programom;
- prehľad dostupných zdrojov;
- model realizácie výučby;
- metódu dištančného vzdelávania, ktorá obsahuje údaje o vybranej vzdelávacej platforme;
- rozvrh hodín pre dni a ročníky;
- spôsob monitorovania a hodnotenia výsledkov žiakov;
- spôsob monitorovania výkonu plánu činnosti.

Neoddeliteľnou súčasťou operačného plánu je spôsob realizácie dištančného vzdelávania pre žiakov, ktorí nemajú potrebné materiálne zdroje v období realizácie dištančného vzdelávania, ako aj spôsob poskytovania dodatočnej podpory žiakom, ktorí ho potrebujú.

Operačný plán organizácie a realizácie výučby je neoddeliteľnou súčasťou ročného plánu práce školy a školského programu.

Škola má autonómiu určovať čas začiatku vyučovania a organizovať časovú organizáciu hodín na dennej, týždennej a mesačnej úrovni.

Výučba v škole sa organizuje tak, aby sa zaistili bezpečnosť a zdravie žiakov a zamestnancov v školských priestoroch v súlade s odporúčaniami príslušných orgánov a inštitúcií.

Je potrebné organizovať implementáciu výučby tak, aby každá trieda (skupina) mala svoju vlastnú učebňu, tj. aby počas malých prestávok nedošlo k žiadnej zmene učebne/kabinetu, okrem prípadu, keď je to potrebné z dôvodu špecifik predmetov a použitia určitého vybavenia a učebných pomôcok.

Počet žiakov, ktorí navštevujú školu súčasne, nesmie prekročiť 50% celkového počtu žiakov v škole.

Do 24. augusta 2020 školy predložia kompetentnému školskému úradu na schválenie operačný plán organizácie a realizácie výučby.

4.3.1. Modely vzdelávaco-výchovnej práce

Pre žiakov prvého cyklu, od I. do IV. ročníka sa vyučovanie organizuje každý deň v škole prostredníctvom priamej vzdelávaco-výchovnej práce.

Ak je počet žiakov v triede vyšší ako 15, trieda sa rozdeľuje do dvoch skupín (škola vyberie najoptimálnejšie kritérium na rozdelenie do skupín).

Ak je počet žiakov v triede 15 alebo menej, trieda sa nerozdeľuje do skupín a výučba sa koná pre všetkých žiakov naraz v jednom termíne.

Pre každú triedu (skupinu) sa určuje učebňa, v ktorej sa vyučovanie koná.

Skupiny prichádzajú vo dvoch definovaných termínoch (napríklad od 8.00 hod. a od 10.45 hod.); odporúča sa flexibilný alebo posuvný rozvrh zvonenia, čím sa dosiahne odlišný čas, keď sú žiaci na prestávke a zníži sa súčasný pobyt žiakov v miestnostiach určených na komunikáciu (haly, chodby, toalety atď.).

Žiaci v jednej skupine majú do 4 hodín denne.

Hodiny trvajú najviac 30 minút, je naplánovaná prestávka medzi zmenami, v ktorých skupiny majú hodiny, trvajúca 20 minút, keď sa plánuje pravidelné čistenie, vetranie učební a všetkých iných priestorov v škole, ktoré sa používajú na výučbu a učenie.

Všetky hodiny povinných predmetov sa realizujú priamo v škole, a to v učebni a na otvorenom priestranstve (nádvorie), kedykoľvek je to možné, a podľa stanoveného rozvrhu.

Monitorovanie a hodnotenie rozvoja, pokroku, angažovanosti a známkovanie žiakov sa uskutoční počas priamej vzdelávaco-výchovnej práce v súlade s predpismi upravujúcimi známkovanie žiakov v základnom vzdelávaní a výchove.

Voliteľné programy /predmety a iné formy vzdelávacej práce sa realizujú buď priamo v škole alebo dištančným vzdelávaním v súlade s priestorovými a technickými možnosťami školy.

Pri príprave na priame vyučovanie v škole by učitelia mali vypracúvať prípravy na vyučovacie jednotky v digitálnej podobe, aby ich bolo možné použiť v modeli dištančného vzdelávania (otázky, úlohy, materiály na učenie a prax atď.).

Odporúča sa, aby školy mali profesionálne rady učiteľov, ktoré budú spoločne pripravovať a zdieľať vyučovacie obsahy.

Profesionálni spolupracovníci a učitelia predmetov sa zapájajú do realizácie určitých hodín pre žiakov prvého cyklu vzdelávania, ak je to potrebné (výtvarná kultúra, hudobná kultúra a telesná a zdravotná výchova).

Druhý cyklus

Pre žiakov druhého cyklu sa vzdelávacia práca organizuje prostredníctvom **základného** alebo **kombinovaného modelu**.

Škola harmonizuje operačné plány so špeciálnym programom a má autonómiu na prípravu rozvrhu hodín na vykonávanie priamej vzdelávaco-výchovnej práce, ktorý sa riadi denným a týždenným počtom hodín určeným pre príslušné triedy v nasledujúcich modeloch.

Vychádza sa z predmetov, ktoré sa konajú na záverečnej skúške, tj. najprv sa zvažujú predmety s väčším fondom hodín, iné predmety, programy a ďalšie formy vzdelávaco-výchovnej práce.

To konkrétne znamená, že celkový pravidelný týždenný fond hodín sa mení úpravou celkového týždenného fondu hodín priamej vzdelávacej práce. Úpravy sa vykonávajú výberom kľúčových vyučovacích jednotiek a predmetov a sumarizáciou zostávajúcich vyučovacích hodín za daný týždeň.

Základný model

Pre žiakov druhého cyklu, od V. do VIII. triedy, na školách, ktoré majú priestor a kádrové možnosti, sa vyučovanie organizuje každý deň v škole prostredníctvom priamej vzdelávaco-výchovnej práce.

Školy, ktoré sa podieľajú na obohatenej jednozmenovej práci, organizujú triedy každý deň v škole prostredníctvom priamej vzdelávacej práce.

Ak je počet žiakov v triede vyšší ako 15, trieda sa rozdeľuje do dvoch skupín (škola vyberie najoptimálnejšie kritérium na rozdelenie do skupín).

Ak je počet žiakov v triede 15 alebo menej, trieda sa nerozdeľuje do skupín a výučba sa realizuje pre všetkých žiakov naraz v jednom termíne.

Pre každú triedu (skupinu) sa určuje učebňa, v ktorej sa konajú hodiny.

Skupiny prichádzajú vo dvoch definovaných termínoch v rovnakej alebo opačnej zmene vzhľadom na žiakov prvého cyklu a v závislosti od dostupnosti personálnych a priestorových zdrojov.

Odporúča sa flexibilný alebo posuvný rozvrh zvonenia, čím by sa dosiahol iný čas, keď sú žiaci na prestávke a znížil by sa súbežný pobyt žiakov v miestnostiach určených na komunikáciu (haly, chodby, toalety atď.).

Žiaci v jednej skupine majú do 5 hodín denne.

Hodiny trvajú po 30 minút, prestávka medzi zmenami, v ktorých skupiny majú hodiny, v trvaní 20 minút je plánovaná na pravidelná čistenie, vetranie učební a všetkých ostatných školských priestorov používaných na výučbu a učenie.

Všetky hodiny povinných predmetov sa realizujú priamo v škole, a to v učebni a na otvorenom priestranstve (nádvorie) kedykoľvek je to možné, podľa určeného plánu.

Monitorovanie a hodnotenie rozvoja, pokroku, angažovanosti a hodnotenia žiakov sa uskutočňuje počas priamej vzdelávaco-výchovnej práce v súlade s predpismi upravujúcimi hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní a výchove.

Voliteľné programy/predmety a iné formy vzdelávacej práce sa realizujú buď priamo v škole alebo dištančným vzdelávaním v súlade s priestorovými a technickými možnosťami školy.

Pri príprave na priame vyučovanie v škole by učitelia mali vypracúvať prípravy na vyučovacie jednotky v digitálnej podobe, aby ich bolo možné použiť v modeli dištančného vzdelávania (otázky, úlohy, materiály na učenie a prax atď.).

Odporúča sa, aby školy mali profesionálne rady učiteľov, ktoré spoločne pripravujú a zdieľajú vyučovacie obsahy.

Kombinovaný model

V školách, kde nie je možné organizovať vyučovanie každý deň pre všetky ročníky druhého cyklu, sa vyučovanie realizuje podľa kombinovaného modelu; žiaci druhého cyklu, podľa ročníkov, majú organizované vyučovanie priamo v škole alebo prostredníctvom dištančného vzdelávania.

Žiaci piateho a šiesteho ročníka majú v súlade s organizáciou práce v škole počas jedného týždňa priamu vzdelávaco-výchovnú prácu v pondelok, stredu a piatok, zatiaľ čo žiaci siedmeho a ôsmeho ročníka majú priamu vzdelávaciu prácu v utorok a štvrtok. V nasledujúcich týždňoch sa triedy striedajú, takže siedmy a ôsmy ročník majú priamu vzdelávaco-výchovnú prácu v pondelok, stredu a piatok a piaty a šiesty ročník v utorok a štvrtok.

Škola môže zoskupiť dve alebo viac tried iným spôsobom v súlade s počtom tried v ročníku a dostupnými ľudskými a priestorovými zdrojmi.

Žiaci iných ročníkov v dňoch, keď nemajú priamu vzdelávaciu prácu v škole, majú dištančné vzdelávanie, v rámci ktorého by sa malo usilovať o to, aby sa všetok plánovaný obsah výučby realizoval spôsobom uvedeným v časti Dištančné vzdelávanie v škole.

Keď žiaci nemajú priamu vzdelávaciu prácu v škole, sledujú hodiny, ktoré sa vysielajú prostredníctvom Verejného mediálneho servisu Srbska.

Počas realizácie priamej vzdelávacej práce, ak je počet žiakov v triede vyšší ako 15, trieda je rozdelená do dvoch skupín (škola si vyberie najoptimálnejšie kritérium na rozdelenie do skupín).

Ak je počet žiakov v triede 15 alebo menej, trieda sa nerozdeľuje do skupín a vyučovanie sa koná pre všetkých žiakov naraz v jednom termíne.

Pre každú triedu (skupinu) sa určuje učebňa, v ktorej sa konajú vyučovacie hodiny.

Žiaci v jednej skupine majú do 5 hodín denne.

Skupiny prichádzajú vo dvoch definovaných termínoch v rovnakej alebo opačnej zmene vzhľadom na žiakov prvého cyklu a v závislosti od dostupných ľudských a priestorových zdrojov.

Odporúča sa flexibilný alebo posuvný rozvrh zvonenia, ktorý by dosiahol iný čas, keď sú žiaci na prestávke a znížil súčasný pobyt žiakov v miestnostiach určených na komunikáciu (haly, chodby, toalety atď.).

Žiaci v jednej skupine majú do 5 hodín denne.

Hodiny trvajú 30 minút, prestávka medzi zmenami, v ktorých skupiny majú hodiny, v trvaní 20 minút je naplánovaná na pravidelné čistenie, vetranie učební a všetkých iných školských priestorov používaných na výučbu a učenie.

Všetky hodiny povinných predmetov sa realizujú priamo v škole a to v učebni a na otvorenom priestranstve (nádvorie), kedykoľvek je to možné a podľa plánovaného rozvrhu. Znamkovanie žiakov v tomto modeli výučby sa uskutočňuje, keď sú žiaci v škole, rešpektujúc všetky zásady hodnotenia a monitorovania a hodnotenia rozvoja,

pokroku a angažovania žiakov sa uskutoční počas bežnej vzdelávacej práce a počas vykonávania dištančného vzdelávania v súlade s predpismi, ktoré upravujú hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní a výchove.

Voliteľné programy/predmety a iné formy vzdelávacej práce sa realizujú buď priamo v škole alebo dištančným vzdelávaním v súlade s priestorovými a technickými možnosťami školy.

Pri príprave na priame vyučovanie v škole by učitelia mali pripravovať vyučovacie jednotky v digitálnej podobe, aby ich bolo možné použiť v modeli dištančného vzdelávania (otázky, úlohy, materiály na učenie a prax atď.).

Odporúča sa, aby školy mali odborné učiteľské rady, ktoré budú spoločne pripravovať a zdieľať vyučovacie obsahy.

Do realizácie určitých hodín, ak je potrebné, sa zahrnujú odborní spolupracovníci.

4.4. Celodenné vyučovanie a predĺžený pobyt

Práca v celodennom vyučovaní a predĺženom pobyte sa organizuje v súlade s potrebami žiakov a rodičov z dôvodu povinností na pracovisku a dostupných zdrojov školy.

Celodenné vyučovanie

Celodenné vyučovanie sa organizuje obdobnou aplikáciou modelu pre organizovanie výučby pre žiakov prvého cyklu, ktorý je uvedený v týchto pokynoch, vo dvoch termínoch vyučovania pre vyučovacie hodiny a v jednom termíne pre ostatné aktivity v rámci celodenného vyučovania.

Organizácie práce celodenného vyučovania:

Pre žiakov prvého cyklu v triedach celodenného vyučovania sa vyučovanie organizuje denne v škole prostredníctvom priamej vzdelávaco-výchovnej práce. Začiatok a koniec práce v celodennom vyučovaní určuje škola, ale so získaným názorom rodičov.

Ak je počet žiakov v triede vyšší ako 15, trieda sa rozdeľuje do dvoch skupín (škola vyberie najoptimálnejšie kritérium na rozdelenie do skupín).

Skupiny prichádzajú v rovnakom čase určenom na začiatok celodenného vyučovania.

Vzdelávaco-výchovnú prácu v triede celodenného vyučovania realizujú dvaja učitelia súčasne.

Po realizácii hodín podľa vopred definovaného rozvrhu učitelia rotujú.

Všetky hodiny sa realizujú priamo v škole, a to v učebni a na otvorenom priestranstve (nádvorie) kedykoľvek je to možné.

Predĺizený pobyt

Predĺizený pobyt sa organizuje v menších skupinách žiakov toho istého stupňa alebo výnimočne vyššieho alebo v homogénnych alebo výnimočne heterogénnych skupinách. Odporúča sa organizovať hodiny a aktivity, tj. aktivity v prírode kedykoľvek to podmienky umožňujú.

Začiatok a koniec práce pri predĺženom pobyte určuje škola, ale podľa názoru rodičov.

4.5. Vzdelávaco-výchovná práca pre žiakov na dlhšej domácej a nemocničnej liečbe

Základná škola môže organizovať vzdelávaco-výchovnú prácu ako osobitnú formu práce pre žiakov na dlhodobej domácej a nemocničnej liečbe so súhlasom ministerstva a v súlade so zákonom a pravidlami pre organizovanie výučby pre žiakov na dlhodobej domácej a nemocničnej liečbe (Úradný vestník RS č. 66/18).

Pre žiakov, ktorí nemôžu z dôvodu zdravotných problémov alebo chronických chorôb navštevovať výučbu dlhšie ako tri týždne, sa výučba organizuje doma, tj. v zdravotníckom zariadení, zatiaľ čo liečba trvá, spôsobom a za podmienok stanovených v knihe pravidiel.

Rodič žiaka, ktorý nemôže kvôli zdravotným problémom alebo chronickým chorobám navštevovať výučbu dlhšie ako tri týždne, je povinný informovať o tom školu, do ktorej je žiak zapísaný a uviesť dôvody, prečo žiak nevyhnutne potrebuje organizovanie výučby počas domácej liečby.

Spolu s uvedenou žiadosťou rodič priloží lekársku dokumentáciu a stanovisko medzirezortnej komisie. Rodič môže podať žiadosť bez stanoviska medzirezortnej komisie, pričom uvedie dôvody, pre ktoré ho nebolo možné získať.

Škola ďalej dodržiava postup stanovený v knihe pravidiel.

4.5. Organizácia výživy žiakov

Škola poskytuje stravu a občerstvenie pre žiakov pripravovaním jedla v škole alebo objednávaním od vhodného dodávateľa.

Pri organizovaní výživy je škola povinná uplatňovať všetky opatrenia na ochranu zdravia a hygieny počas prípravy alebo prijímania a podávania jedla v súlade s opatreniami na ochranu zdravia uvedenými v osobitnom pokyne.

Všetky osoby, ktoré sa zúčastňujú na procese prípravy alebo prijímania a podávania potravín, sú povinné dodržiavať ochranné opatrenia.

Je potrebné zachovať najvyššiu úroveň hygieny miestností, v ktorých sa jedlo pripravuje, skladuje a podáva, ako aj priamo predbežne dezinfikovať všetky miestnosti, ktoré patria do tzv. cesty pohybu potravín.

Odporúča sa, aby sa jedlo podávalo vždy, keď je to možné, v učebniach. Ak sa školská jedáleň používa na jedlo, je potrebné vziať do úvahy počet žiakov, ktorí sú v tejto miestnosti súčasne, usporiadanie stolov a vzájomnú vzdialenosť žiakov.

Výmena jedál a príborov medzi žiakmi nie je povolená, s čím by mali byť žiaci primeraným spôsobom včas informovaní.

Škola môže rodičom odporučiť, aby pred príchodom do školy deti mali raňajky alebo obed, ako aj aby si do školy priniesli občerstvenie (v závislosti od dĺžky času stráveného v škole).

5. POKYNY

5.1. Pokyny pre riaditeľa

Riaditeľ školy zodpovedá za zákonnosť, organizáciu a kvalitu vzdelávacej práce a všetky činnosti inštitúcie v súlade so zákonom.

Prijíma všetky potrebné opatrenia na včasnú prípravu a pravidelné vykonávanie vzdelávaco-výchovnej práce v súlade so zákonom, predpismi a pokynmi ministerstva.

Zúčastňuje sa všetkých stretnutí so zástupcami ministerstva a zúčastňuje sa všetkých aktivít (školiaci program, webináre), ktoré sa týkajú prípravy začiatku nového školského roka.

Riaditeľ v spolupráci s Tímom pre zabezpečenie kvality a rozvoj inštitúcie na základe analýzy implementácie dištančného vzdelávania v školskom roku 2019/2020 vypracúva operačný plán pre organizáciu a implementáciu výučby a riadi tím.

Návrh operačného plánu na organizáciu a implementáciu výučby predkladá Rade učiteľov s cieľom získať súhlas.

Primerane oboznamuje všetkých zamestnancov a rodičov so spôsobom organizácie vzdelávacej práce a ich úlohami (prostredníctvom už vybudovaných komunikačných kanálov).

Spolu so zamestnancami organizuje v pondelok 31. augusta 2020 v špeciálnych termínoch (popoludní) prijímanie žiakov a/alebo rodičov v prvom a piatom ročníku, aby sa oboznámili s triednymi učiteľmi a spôsobom organizácie vzdelávaco-výchovnej práce pri rešpektovaní všetkých predpísaných epidemiologických opatrení.

Organizuje špeciálny deň na začiatku školského roka s cieľom oboznámiť žiakov so všetkými postupmi dôležitými pre realizáciu vzdelávaco-výchovnej práce a uplatňovanie opatrení na ochranu zdravia.

Riaditeľ a profesionálni spolupracovníci sledujú vyučovanie a majú prístup k virtuálnym učebniciam, online triedam a iným formám dištančného vzdelávania.

Stará sa o implementáciu operačného plánu, monitoruje implementáciu výučby a prijíma vhodné opatrenia na úplné pokrytie kvalitnej výučby žiakov v bezpečnom prostredí.

Podáva správu ministerstvu, tj. príslušnej školskej správe ministerstva, o realizovaných činnostiach a výsledkoch výchovnej práce.

Vynáša rozhodnutia zamestnancov na 40-hodinový pracovný týždeň v súlade s plánom organizácie a realizácie vzdelávaco-výchovnej práce.

Organizuje so zvláštnym dôrazom výkon služby v budove školy počas školského dňa (na chodbách, na dvore, pri vstupe do školy), najmä v obdobiach bezprostredne pred a po škole, ako aj počas prestávok, ktorý zahŕňa aj vypracovanie dráh pohybu žiakov v spoločnom priestore (napríklad pohyb po pravej strane schodov a chodieb, použitie osobitného vstupu pre žiakov a zamestnancov a osobitného východu z budovy školy atď.).

Zaoberá sa zabezpečovaním podmienok na vykonávanie činností a podmienok na uplatňovanie opatrení, ako aj na uplatňovanie opatrení na ochranu a bezpečnosť zdravia žiakov a zamestnancov, odporúčaných príslušnými orgánmi a inštitúciami.

Pokyny pre učiteľa a triedneho učiteľa

Plánuje, pripravuje a realizuje vyučovacie hodiny v súlade s operačným plánom, tj. plánom výučby a učenia a v súlade so špeciálnym programom.

Snaží sa využívať aktívne metódy a prístupy k plánovaniu a realizácii výučby. Má autonómiu prerozdeľovať časovú dynamiku v rámci denného rozvrhu určeného na priamu prácu s jednou skupinou, samostatne (triedny učiteľ) alebo v spolupráci s ostatnými učiteľmi (učiteľ predmetu) v súlade s potrebami uplatňovania integračného tematického prístupu vo výučbe, tj. implementáciou tematického dňa.

Pri realizácii dištančného vzdelávania zohľadňuje najmä pracovné zaťaženie žiakov, starostlivo meria rozsah a zložitosť obsahu programu a požiadaviek na žiaka, rešpektujúc časovú dynamiku stanovenú rozvrhom hodín.

Monitoruje a hodnotí vývoj, postup a zapojenie žiakov počas priamej vzdelávaco-výchovnej práce a dištančného vzdelávania a hodnotí žiakov počas priamej vzdelávaco-výchovnej práce v súlade s nariadeniami, ktorými sa riadi hodnotenie žiakov v základnom vzdelávaní a výchove.

Osobným príkladom prispieva k dodržiavaniu odporúčaných opatrení príslušnými orgánmi a inštitúciami na ochranu a bezpečné zdravie.

Zabezpečuje, aby žiaci uplatňovali opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti odporúčané príslušnými orgánmi a inštitúciami.

Spolupracuje s rodičmi a poskytuje im potrebnú podporu. Triedny učiteľ včasne oboznamuje žiakov svojej triedy a ich rodičov so spôsobom realizácie vzdelávacej práce.

5.3. Uplatňovanie opatrení na ochranu zdravia žiakov a zamestnancov počas vzdelávaco-výchovnej práce

Škola je povinná monitorovať aktuálnu epidemiologickú situáciu a organizovať všetky činnosti spôsobom, ktorý zabezpečuje ochranu zdravia žiakov a zamestnancov.

V spolupráci so zástupcami Inštitútu pre verejné zdravie Milana Jovanovića Batuta v Belehrade, zástupcami Svetovej zdravotníckej organizácie v Srbsku, zástupcom UNICEF v Srbsku a ministerstvom boli pripravené pokyny o opatreniach na ochranu zdravia žiakov a zamestnancov uplatňovaných v školách.

Tieto pokyny, ktoré budú poskytnuté aj školám, obsahujú konkrétne pokyny na nosenie ochranných masiek, udržiavanie fyzickej vzdialenosti, konanie pri príchode a odchode žiakov a zamestnancov, udržiavanie hygieny v priestoroch školy a používanie školského vybavenia a zariadení a ďalšie otázky a postupy týkajúce sa vykonávania opatrení na ochranu zdravia žiakov a zamestnancov. Okrem toho sa plánuje implementácia prípravy zamestnancov na školách prostredníctvom školiacich programov a webinárov o uplatňovaní opatrení na ochranu zdravia žiakov a zamestnancov, ktoré sa budú realizovať do začiatku školského roka. Súčasťou prípravy sú aj vhodné video materiály, tj. návody, ktoré sú určené aj pre žiakov

Číslo: 610-00-00674/2020-07